

Eylül 2017

DIŞ TİCARET VERİLERİ

I. Genel İhracat ve İthalat

Eylül ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 8,67 oranında, ithalat ise % 30,67 oranında artmıştır.

2017 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 8,67 artarak 11 milyar 849 milyon dolar,
- İthalat, % 30,67 artarak 19 milyar 993 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 21,51 artarak 31 milyar 841 milyon dolar,
- Dış ticaret açığı, % 85,23 artarak 8 milyar 144 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Eylül ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 59,3 olmuştur.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2016 yılı Eylül ayında % 71,3 iken, 2017 yılı Eylül ayında % 59,3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo1: Dış Ticaret Verileri (Milyon \$)

Dış Ticaret	Ocak-Ağustos			Eylül			Ocak-Eylül		
	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)
İhracat	93.264	103.323	10,79	10.904	11.849	8,67	104.168	115.172	10,56
İthalat	130.967	148.979	13,75	15.300	19.993	30,67	146.267	168.972	15,52
Dış Ticaret Hacmi	224.231	252.303	12,52	26.204	31.841	21,51	250.436	284.144	13,46
Dış Ticaret Dengesi	-37.703	-45.656	21,10	-4.397	-8.144	85,23	-42.099	-53.800	27,79
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	71,2	69,4		71,3	59,3		71,2	68,2	

Son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yıla göre % 9,0 oranında artış ile 153 milyar 536 milyon dolar, ithalat ise % 12,3 oranındaki artış ile 221 milyar 325 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 10,9 oranında artarak 374 milyar 861 milyon dolar, dış ticaret açığı % 20,4 oranında artarak 67 milyar 789 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %69,4 olmuştur.

II. Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2017 yılı Eylül ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (5 milyar 617 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (4 milyar 914 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1 milyar 265 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon \$)

Sıra No	Sektör adı	Ocak-Ağustos			Eylül			Ocak-Eylül		
		2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	10.320	12.147	17,70	1.179	1.265	7,32	11.499	13.412	16,64
2	Ham madde (ara mallar)	44.979	48.668	8,20	5.086	5.617	10,45	50.065	54.285	8,43
3	Tüketim malları	37.366	42.055	12,55	4.592	4.914	7,02	41.957	46.969	11,94
	Diğer	600	454	-24,27	48	53	10,57	647	507	-21,70
	Toplam	93.264	103.323	10,79	10.904	11.849	8,67	104.168	115.172	10,56

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2017 yılı Eylül ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (14 milyar 841 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 719 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (2 milyar 365 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon \$)

Sıra No	Sektör adı	Ocak-Ağustos			Eylül			Ocak-Eylül		
		2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	24.229	20.544	-15,21	2.579	2.719	5,45	26.808	23.263	-13,22
2	Ham madde (ara mallar)	88.184	110.100	24,85	10.453	14.841	41,98	98.636	124.941	26,67
3	Tüketim malları	18.292	17.871	-2,30	2.223	2.365	6,40	20.515	20.237	-1,36
	Diğer	262	464	77,33	46	67	46,10	308	532	72,65
	Toplam	130.967	148.979	13,75	15.300	19.993	30,67	146.267	168.972	15,52

II. Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu kara taşıtları” olmuştur.

2017 yılı Eylül ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları” faslını (1 milyar 778 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (1 milyar 80 milyon dolar) ve “Örme giyim eşyası ve aksesuarı” (685 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi;

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon \$)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Ocak-Ağustos		Eylül		Ocak-Eylül	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	12.430	15.651	1.591	1.778	14.021	17.430
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	8.135	8.817	983	1.080	9.118	9.897
3	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	5.975	5.847	701	685	6.676	6.532
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	5.019	4.999	634	674	5.653	5.673
5	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taktit mücevherci eşyası, metal paralar	8.615	8.477	622	647	9.238	9.124
	Diğer	53.090	59.532	6.373	6.985	59.463	66.517
	Toplam	93.264	103.323	10.904	11.849	104.168	115.172

En fazla ithalat yapılan fasıl “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahzarları” olmuştur.

2017 yılı Eylül ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler” faslını (3 milyar 203 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (2 milyar 304 milyon dolar) ve “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları” (1 milyar 918 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi;

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon \$)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Ocak-Ağustos		Eylül		Ocak-Eylül	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler	17.431	23.355	2.119	3.203	19.549	26.558
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	18.262	17.290	2.131	2.304	20.393	19.594
3	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	13.157	12.734	1.672	1.918	14.828	14.652
4	Demir ve çelik	8.527	10.106	1.003	1.635	9.530	11.741
5	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	11.279	10.182	1.351	1.460	12.630	11.642
	Diğer	62.312	75.313	7.026	9.473	69.338	84.786
	Toplam	130.967	148.979	15.300	19.993	146.267	168.972

III. Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve ABD olmuştur.

2017 yılı Eylül ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 237 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (768 milyon dolar) ve ABD (678 milyon dolar) izlemektedir.

En fazla ihracat yapılan ülkeler;

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon \$)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak-Ağustos			Eylül			Ocak-Eylül		
		2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)
1	Almanya	9.137	9.780	7,04	1.129	1.237	9,49	10.267	11.017	7,31
2	İngiltere	8.222	6.230	-24,23	778	768	-1,38	9.000	6.998	-22,25
3	ABD	4.319	5.782	33,89	493	678	37,47	4.812	6.461	34,26
4	Irak	4.702	6.359	35,25	574	655	14,11	5.276	7.014	32,95
5	İtalya	4.770	5.485	14,99	651	643	-1,32	5.422	6.128	13,03
	Diğer	62.114	69.686	12,19	7.277	7.869	8,13	69.392	77.555	11,76
	Toplam	93.264	103.323	10,79	10.904	11.849	8,67	104.168	115.172	10,56

En fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Almanya ve Rusya olmuştur.

2017 yılı Eylül ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin Halk Cumhuriyeti (2 milyar 142 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 922 milyon dolar) ve Rusya (1 milyar 822 milyon dolar) izlemektedir.

En fazla ithalat yapılan ülkeler;

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon \$)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak-Ağustos			Eylül			Ocak-Eylül		
		2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)
1	Çin	17.142	15.013	-12,42	2.221	2.142	-3,57	19.364	17.155	-11,41
2	Almanya	14.414	13.182	-8,55	1.668	1.922	15,21	16.083	15.104	-6,08
3	Rusya Federasyonu	10.265	12.109	17,97	1.048	1.822	73,92	11.313	13.931	23,15
4	ABD	7.960	7.950	-0,12	666	999	50,07	8.626	8.949	3,75
5	İtalya	6.889	7.236	5,04	699	887	26,85	7.588	8.123	7,05
	Diğer	74.297	93.489	25,83	8.998	12.220	35,81	83.295	105.709	26,91
	Toplam	130.967	148.979	13,75	15.300	19.993	30,67	146.267	168.972	15,52